

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An tSraith Shóisearach, 2025

Scéim Mharcála

GaeilgeT2

Gnáthleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. An scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Léiriú ginearálta ar ghnéithe cáilíochta.

Bá chóir an t-ábhar a chuirtear i láthair an scrúdaitheora a mheas faoi na critéir seo a leanas:

Fócas: - Cén iarracht atá déanta ag an iarrthóir an cheist / an tasc a iarraidh air/uirthi a fhreagairt?

Smaointe: - Cén iarracht atá déanta smaointeoireacht dhomhain a chur in iúl, mar shampla ard-smaointeoireacht, castacht na smaointeoireachta, úrnuacht na smaointeoireachta, srl?

Forbairt: - Cén iarracht atá déanta ag an iarrthóir tuairimíocht dhomhain a phlé, ábhar spreagtha san áireamh?

Comhleanúnachas: - Cén iarracht atá déanta ag an iarrthóir cloí leis an gceist / an tasc, agus an bhfuil eagar maith ciallmhar ar fhreagra scríofa, mar shampla ailt, camóga in úsáid, srl?

Léiriú: - Cé chomh líofa agus soiléir is atá teanga an iarrthóra? An bhfuil abairtí soiléire agus ciallmhara ann? An bhfuil botúin ghramadaí ann? Cén tuiscint atá léirithe maidir le feasacht teanga, tuiscint ar phatrúin agus ar chomhréir na teanga? Srl.

Sainréim teanga: - An iarracht atá déanta ag an iarrthóir sainréim teanga chuí a úsáid / tuin / teanga fhoirmiúil – neamhfhoirmiúil a úsáid atá oiriúnach don tasc.

Cruthaitheacht: - An bhfuil cruthaitheacht atá oiriúnach don tasc le sonrú? Cén iarracht atá déanta ag an iarrthóir a mhachnamh agus scríbhneoireacht chruthaitheach a léiriú? Srl.

Litriú agus poncaíocht: - Cé chomh cruinn is atá litriú agus poncaíocht an iarrthóra?

Ó am go chéile is féidir le hiarrthóirí roinnt bheag botún litrithe agus/nó poncaíochta a dhéanamh agus gan pionós ar bith a ghearradh orthu. Is cóir do scrúdaitheoirí caighdeán an stóir focal a úsáideann an t-iarrthóir a chur san áireamh. Ní dhéantar aon mheasúnú ar litriú ná ar phoncaíocht i gceisteanna ilrogha. Anuas air sin, ní ghearrtar aon phionós mar gheall ar dhroch-Ghaeilge ar scrípteanna a bhfuil an scéim mharcála mhodhnaithe le cur i bhfeidhm orthu.

Leibhéal na bhFreagraí	Na Gnéithe Cáilíochta
Ard	I bhfreagra an iarrthóra beidh: • Fócas leanúnach ar an gceist / tasc a bhfuiltear gafa leis • Smaointe léirithe atá úrnua, léirsteanach, ard-mhachnamhach, a thaispeánann cumas agus cruthaitheacht nuair is gá • Forbairt chumasach ar smaointe, agus úsáidfear ábhar tacaíochta go minic agus go cruinn • An t-eolas eagraithe go han-éifeachtach agus struchtúr ciallmhar soiléir air • Sainréim teanga atá ábhartha don tasc in úsáid go leanúnach agus an-tuiscint léirithe tríd síos • Teanga shaibhir curtha in iúl ar bhealach an-éifeachtúil agus líofa a léireoidh úsáid sciliúil, uailmhianach teanga • Litriú, poncaíocht agus gramadach in úsáid ar chaighdeán an-ard • Saibhreas teanga le stór focal fairsing a léireoidh an-tuiscint ar an gceist.
Meán	I bhfreagra an iarrthóra beidh: • Fócas ó am go chéile ar an gceist / tasc a bhfuiltear gafa leis ach beidh an fócas imithe ar strae uaireanta freisin • Smaointe atá oiriúnach don tasc, machnamhach go maith agus cumas le sonrú • Roinnt forbartha déanta ar smaointe agus úsáidfear ábhar tacaíochta anois agus arís • Ord, eagar agus struchtúr réasúnta ann, mar shampla ailt, srl. – ach ní tríd síos • Teanga atá ábhartha don tasc in úsáid – ach ní tríd síos • Teanga mhaith in úsáid agus tuiscint mhaith curtha in iúl ar bhealach réasúnta soiléir agus ábalta, a léireoidh úsáid chiallmhar teanga • Litriú, poncaíocht agus gramadach in úsáid ar chaighdeán maith – ach gan a bheith saor ó locht • Stór focal dóthanach a léiríonn tuiscint mhaith ar an gceist.
Íseal	I bhfreagra an iarrthóra beidh: • Streachailt le freagra a thabhairt ar an gceist / tasc a bhfuiltear gafa leis, beidh go leor botún ann, beidh an freagra ag brath ar achoimre, ní léireofar tuiscint • Smaointe loma nach bhfuil soiléir, eolas nach mbaineann leis an tasc, beagán machnaimh déanta agus tuiscint lag léirithe • Fíor-bheagán forbartha déanta ar smaointe agus ní úsáidfear ábhar tacaíochta go cruinn, go minic ná ar chor ar bith • Easpa tuisceana ar eagar agus ar struchtúr na teanga, is minic go mbeidh an obair míshlachtmhar, mí-eagraithe agus doiléir • Teanga theoranta bhriste in úsáid, easpa feasachta ar chomhréir agus ar phatrúin na teanga, easnaimh bhunúsacha tríd síos • Teanga theoranta curtha in iúl ar bhealach doiléir • Litriú, poncaíocht agus gramadach in úsáid ar chaighdeán íseal – go leor lochtanna tríd síos • Stór focal teoranta le bearnaí móra agus botúin leanúnacha.

Siombailí Anótála	Cur Síos	Arna Léiriú
✓	Tic bán	Eolas bailí / ceart / ábhartha. Obair lena ngabhann fiúntas.
✗	Crosáil/X	Earráidí móra i struchtúir agus i gcomhréir na teanga. Eolas míchruinn
~~~~~	Líne chorrach chothrománach	Líne faoi earráid teanga/ghramadaí/litrithe
⋈	Líne chorrach cheartingearach	Leathanach bán/roinn bhán feicthe ag an scrúdaitheoir
NR/GF	Gan freagra	Níor freagraíodh an cheist
0	Freagra/eolas mícheart	Náid bronnta
SMM	Scéim mhodhnaithe Mharcála	Do iarrthóirí a bhfuil socruithe speisialta ceadaithe dóibh.

Treoracha

Tá **dhá** roinn sa pháipéar seo.

Roinn A	30 marc	Éisteacht	3 cheist
Roinn B	240 marc	Léamh, Ceapadóireacht agus Litríocht	7 gceist

Nóta don iarrthóir:

Freagair gach ceist.

Bíodh na freagraí i nGaeilge ach amháin nuair nach gá é sin.

Níl gach ceist ar cómharc. Luaitear líon na marcanna do gach ceist ag barr na ceiste.

Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá ar fáil dóibh sa leabhrán seo. Ní gá go mbainfeá úsáid as an spás ar fad atá ar fáil. Tá spás sa bhreis ar chúl an fhreagarleabhair.

Nóta don scrúdaitheoir:

Le linn na marcála ní mór chloí go dlúth leis an Scéim seo, le cibé leasuithe a dhéanfar uirthi ag an gComhdháil Mharcála, agus le cibé treoracha eile a thabharfar ag an gComhdháil nó ina dhiaidh sin.

Ní mór don scrúdaitheoir siombailí anótáilte a chur ar gach leathanach agus ar gach ceist agus focheist ar na scrípteanna.

Dírítear aird an Scrúdaitheora ar a bhfuil i gceist sna treoracha ar **lch.19** den cháipéis seo maidir le hiarrthóirí a bhfuil socruithe réasúnta ceadaithe dóibh.

Ceist 1

(20 marc)

Cloisfidh tú píosa cainte sa cheist seo. Cloisfidh tú an píosa cainte **faoi dhó**. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis na chéad éisteachta agus tar éis an dara héisteacht.

(a) Cén pictiúr a théann leis an bpíosa cainte seo? Cuir **tic** (✓) leis an bpictiúr ceart.

☐☐☒ = 5 mharc☐

(b) Cé mhéad lá atá an madra ar iarraidh?
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

3 lá ☒ = 5 mharc6 lá ☐7 lá ☐

(c) Cén lá a goideadh an madra?
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Dé hAoine seo caite ☐Dé Sathairn seo caite ☒ = 5 mharcDé Domhnaigh seo caite ☐

(d) Cén duais atá Seán sásta a bhronnadh ar aon duine a thugann an madra ar ais dó?

€100 = 5 mharc

Ceist 2**(20 marc)**

Cloisfidh tú fógra sa cheist seo. Cloisfidh tú an fógra **faoi dhó**. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis na chéad éisteachta agus tar éis an dara héisteacht.

(a) Cé atá ag caint san fhógra seo?

Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

An scoláire ☐

An pobal ☐

An príomhoide ☒ = 5 mharc

(b) Cad is ainm don fheachtas nua?

Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Glas agus Glan ☒ = 5 mharc

Glan agus Buí ☐

Glas agus Gaelach ☐

(c) Conas a bheidh ar gach duine a gcuid ceapairí a iompar?

Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

I málaí plaisteacha ☐

I mboscaí lóin ☒ = 5 mharc

I mboscaí páipéir ☐

(d) Cén duais ba mhaith leis an scoil a bhuachan roimh dheireadh na bliana?

Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Bratach ghlas ☒ = 5 mharc

Duais don idirbhliain ☐

Duais Glas agus Glan ☐

Cloisfidh tú comhrá sa cheist seo. Cloisfidh tú an comhrá **faoi dhó**. Cloisfidh tú an comhrá ó thús deireadh an chéad uair. Ansin cloisfidh tú ina **dhá** mhír é. Beidh sos ann leis na freagraí a scríobh tar éis gach míre díobh.

Mír 1

(a) Cá háit a bhfuil Ruairí anois? Cuir **tic** (✓) leis an bpictiúr ceart.

☒ = 5 mharc

☐

☐

☐

(b) Cad leis a raibh Ruairí ag éisteacht?

Ceol = 5 mharc

Mír 2

(c) Luaigh áit **amháin** a raibh Ruairí agus a aintín Nóra inné.

Siopaí / siopa / bialann / pictiúrlann / lár na cathrach = 5 mharc

(d) Cad a bheidh ar Ruairí a dhéanamh tráthnóna Dé hAoine?

Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Fanacht siar ar feadh uair an chloig ☒ = 5 mharc

An seomra ranga a ghlanadh ☐

An dinnéar a dhéanamh ☐

Ceist 4

(20 marc)

Léigh an **fógra** seo a leanas agus freagair na ceistanna a ghabhann leis.

Rang Cócaireachta

Scoil Naomh Eoin, Inis, Co. an Chláir.

Dé hAoine, 4 Iúil 2025, 6.00 p.m. - 9.00 p.m.

Foghlaim conas cócaireacht den scoth a dhéanamh

Foghlaim oidis nua:

- Píotsa
- Pasta
- Pancóga
- Ceapairí
- Curaí sicín

Táille €15

Ar siúl i gcistin na scoile. Cuirfear na comhábhair agus an trealamh go léir ar fáil.

Ceannóidh an scoil ríomhairí nua leis an airgead a bhaileofar.

Tuilleadh eolais: glaoigh ar an scoil 077 2967301

- (a) Cuir in iúl cé acu **fíor** nó **bréagach** atá na habairtí seo a leanas.
Cuir **tic** (✓) sa bhosca ceart.

	Fíor	Bréagach
(i) Is ceolchoirm do scoláirí a bheidh ar siúl sa scoil.	☐	☒ = 2 mharc
(ii) Beidh an rang cócaireachta ar siúl i mí an Mheithimh.	☐	☒ = 2 mharc
(iii) Is féidir foghlaim conas pancóga a dhéanamh.	☒	☐ = 2 mharc
(iv) Beidh an rang cócaireachta ar siúl i halla na scoile.	☐	☒ = 2 mharc
(v) Tá táille €15 ar an rang cócaireachta.	☒	☐ = 2 mharc

- (b) Cad a cheannóidh an scoil leis an airgead a bhaileofar?

Ríomhairí nua = 5 mharc

- (c) Conas is féidir tuilleadh eolais a fháil?

Glaoch a chur ar an scoil / 077 2967301 / Instagram / Facebook / X = 5 mharc

Léigh an **fógra** seo.

	Dermot Kennedy Staid Aviva, Baile Átha Cliath 16 - 17 Lúnasa 2025 Geataí ar oscailt 4.00 p.m. Ticéid €73.50 - €93.50 an ceann <i>Bígí ann!</i>
--	---

Scríobh teachtaireacht chuig cara leat ag insint dó/di faoin gceolchoirm agus tabhair **cuireadh** dó/di teacht leat chuig an gceolchoirm.

Moltar an measúnú a dhéanamh ar iarracht an iarrthóra **mar aonad**.

Leibhéal na bhfreagraí	Na Gnéithe cáilíochta	Réimse marc 20 marc
Ard	- Is léir go bhfuil cuireadh á thabhairt ag an iarrthóir sa teachtaireacht atá bunaithe ar an bhfógra thuas 4 phointe luaite - Tuiscint shoiléir léirithe - Tagairtí maithe don bhFógra - Smaointe forbartha go maith - Cumas maith maidir leis na príomhghnéithe de cheart na teanga gramadach / comhréir, struchtúr / briathra / ainmfhocail / aimsirí / litriú / poncaíocht.	19 - 20 18 17
Meán	- Scríbhneoireacht mheasartha: stór focal measartha 2-4 phointe luaite - Tuiscint reásúnta léirithe - Tagairtí loma don bhFógra - Smaointe laga - Cumas measartha maidir leis na príomhghnéithe de cheart na teanga gramadach / comhréir, struchtúr / briathra / ainmfhocail / aimsirí / litriú / poncaíocht.	15 - 16 13 - 14 10 - 12
Íseal	1-4 phointe luaite - Iarracht ar achoimre ar na pointí - Eolas bearnach nó míchruinn nó lochtach - Cumas lag maidir leis na príomhghnéithe de cheart na teanga gramadach / comhréir, struchtúr / briathra / ainmfhocail / aimsirí / litriú / poncaíocht.	7 - 9 4 - 6 0 - 3

Léigh an **fógra** seo a leanas agus freagair na ceisteanna a ghabhann leis.

Ionad Siopadóireacht Nua

Baile Átha Cliath

Ag oscailt Dé Sathairn, 7 Meitheamh 2025

Tá 52 siopa san ionad siopadóireachta nua

- Siopaí faisin - éadaí fear, ban agus páistí
- Siopaí teicneolaíochta - fóin, ríomhairí agus uaireadóirí cliste
- Siopaí sláinte agus áilleachta - bia sláinte, vitimíní agus smideadh
- Bialanna den scoth – painíní, píotsa, ceapairí agus dinnéir bhlasta ar fáil

Páirceáil

- Páirceáil saor in aisce
- Stáisiún luchtaithe do charranna leictreacha teanna páirceála do bhusanna
- Spás do 1600 carr
- Áiteanna páirceála do bhusanna

Uaireanta oscailte

- Dé Luain - Dé hAoine: 9.00 a.m. - 8.30 p.m.
- Dé Sathairn: 9.30 a.m. - 7.30 p.m.
- Dé Domhnaigh: 10.00 a.m. - 6.00 p.m.

Tuilleadh eolais: ☎ **01 6443323**

(a) Cén sórt áite atá luaite ar an bpóstaer thuas?

Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Pictiúrlann ☐

Siopa beag áitiúil ☐

Ionad siopadóireachta Nua ☒ = **3 mharc**

(b) Cén lá a mbeidh an t-ionad siopadóireacht nua ag oscailt?

Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Dé hAoine. ☐

Dé Sathairn ☒ = **3 mharc**

Dé Domhnaigh ☐

- (c) Cé mhéad siopa atá san ionad siopadóireachta Nua?
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

8 ☐

52 ☒ = 3 mharc

1600 ☐

- (d) Cad iad na siopaí a bhfuil fóin, ríomhairí agus uaireadóirí cliste ar fáil iontu?
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Sna siopaí faisin ☐

Sna siopaí teicneolaíochta ☒ = 3 mharc

Sna siopaí sláinte agus áilleachta ☐

- (e) Luaigh saghas **amháin** bia atá ar fáil sna bialanna.

Painíní / píotsa / ceapairí / dinnéir bhlasta / dinnéar = 3 mharc

- (f) Cén praghas atá ar pháirceáil?

Saor in aisce = 3 mharc

- (g) Cad iad na huaireanta oscailte ar an Domhnach?

10.00 a.m. - 6.00 p.m. = 3 mharc

- (h) Luaigh bealach **amháin** ar féidir tuilleadh eolais a fháil.

01 6443323 / Instagram / Facebook / X = 3 mharc

- (i) Ar mhaith leat féin dul ag siopadóireacht san ionad siopadóireachta nua? Tabhair cúis **amháin** le do fhreagra.

Freagra: *Ba mhaith / níor mhaith* = 3 mharc

Fáth: *Fáth ar bith ciallmhar* = 3 mharc

Léigh an píosa seo a leanas agus freagair na ceisteanna a ghabhann leis.

Joanne Cantwell ar *The Sunday Game*

1. Tá *The Sunday Game* ar cheann de na cláir is mó lucht féachana in Éirinn. Bhí sé ar an teilifís den chéad uair ar an Domhnach, an 8 Iúil 1979. Is é an príomhchlár é ar a dtaispeántar na cluichí Gaelacha ar RTÉ. Bíonn sé ar siúl beagnach gach Satharn agus gach Domhnach sa samhradh nuair a bhíonn Craobh na hÉireann sa pheil agus san iománaíocht ar siúl. Is í Joanne Cantwell príomhláithreoir *The Sunday Game*.
2. Rugadh Joanne Cantwell i mBaile Átha Cliath sa bhliain 1979. Tá ceathrar deirfiúracha aici. Bhí suim mhór sa spórt ag Joanne Cantwell riamh. Nuair a bhí sí óg d'imir sí cispheil, sacar agus peil. B'fhearr léi an pheil ná aon spórt eile. Nuair a bhí Joanne sé bliana déag d'aois bhí sí ar phainéal sinsir Bhaile Átha Cliath sa pheil. Sa bhliain 1997 ainmníodh Joanne Cantwell mar Imreoir Óg na Bliana. In 1998, ainmníodh í do ghradam *All-Star*.
3. Chuaigh Joanne Cantwell go hOllscoil Chathair Bhaile Átha Cliath. Rinne sí cúrsa iriseoireachta ansin. Nuair a bhí Joanne ag freastal ar an ollscoil, bhí sí ag obair mar iriseoir leis an stáisiún raidió FM104. Nuair a d'fhág Joanne an ollscoil, chaith sí tamall ag obair le TV3. Bhíodh sí ag léamh na nuachta agus ag cur *Sports Tonight* i láthair. Ansin sa bhliain 2007, thosaigh sí ag obair le RTÉ agus tá sí ag obair leo ó shin.
4. Tá eolas mór leathan ag Joanne ar chúrsaí spóirt. I dtús báire, is ag obair mar thuairisceoir taobhlíne a bhí sí ar an gclár *The Sunday Game*. Ina dhiaidh sin, ba thuairisceoir í ar an gclár *Premier Soccer Saturday*. Is láithreoir í freisin ar an gclár seachtainiúil rugbaí *Against the Head* ar a mbíonn an t-iarimreoir rugbaí Shane Byrne ina cuideachta go minic. Ba í Joanne an chéad bhean a chuir Sraith Curadh UEFA i láthair ar RTÉ. Is bean spreagúil, mhisniúil í Joanne Cantwell agus ní raibh iontas ar aon duine, mar sin, nuair a roghnaíodh í chun *The Sunday Game* a chur i láthair sa bhliain 2019 tar éis do Michael Lyster éirí as an ról an bhliain roimhe sin.

- (a) Cén bhliain a thosaigh *The Sunday Game* ar an teilifís? (Alt 1)
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

1979	☒ = 9 marc
1997	☐
1998	☐

- (b) Cén **dá** spórt a bhíonn ar *The Sunday Game*. (Alt 1)
Cuir **tic** (✓) leis an bhfreagra ceart.

Peil agus iománaíocht	☒ = 9 marc
Sacar agus rugbaí	☐
Cispheil agus haca	☐

(c) Cén spórt ab fhearr le Joanne Cantwell? (Alt 2)

An pheil = 9 marc

(d) Cén bhliain a ainmníodh Joanne mar Imreoir Óg na Bliana?

1997 = 9 marc

(e) Cén cúrsa a rinne Joanne Cantwell in Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath? (Alt 3)

Iriseoireacht = 9 marc

(f) Ainmnigh clár teilifíse **amháin** a chuir Joanne i láthair ar TV3. (Alt 3)

Nuachta / Sports Tonight = 9 marc

(g) Luaigh post spóirt **amháin** a bhí ag Joanne ar an teilifís. (Alt 4)

Tuairisceoir taobhlíne ar an gclár *The Sunday Game* / tuairisceoir ar an gclár *Premier Soccer Saturday* / chuir sí *Sraith Curadh UEFA* i láthair / *Abairt a 5* = 9 marc

(h) Cén duine a roghnaíodh chun *The Sunday Game* a chur i láthair sa bhliain 2019? (Alt 4)

Joanne Cantwell = 9 marc

(i) Beidh **Imeacht Spóirt** ar siúl go luath i do scoil. Scríobh amach an fógra/póstaer sa spás thíos faoin imeacht spóirt sin. Scríobh faoi na pointí seo a leanas:

- dáta, lá agus am
- áit
- daoine a bheidh i láthair
- an saghas spóirt
- duais
- pointe ar bith eile

Na Gnéithe cáilíochta	Réimse marc
• 4 thagairt	8 marc
• 3 thagairt	6 mharc
• 2 thagairt	4 mharc
• 1 tagairt	2 mharc

(2 + 2 + 2 + 2 = 8 marc)

- (a) Léigh na habairtí seo (1-6). Meaitseáil iad leis na pictiúir thíos. Scríobh an uimhir cheart faoi gach pictiúr. Tá an chéad cheann déanta mar shampla duit.

- (1) Codlaíonn daoine air seo.
- (2) Tá ceann acu seo ar fáil i mbeagnach gach oifig.
- (3) Bíonn daoine ag caint lena chéile ar an ngléas seo.
- (4) Téann daoine ag snámh anseo.
- (5) Taistealaíonn daoine ó thíir go tír ar an rud seo.
- (6) Bíonn a lán acu seo á dtiomáint ar na bóithre.

- (b) Scríobh síos ainm **an rud** atá le feiceáil i ngach pictiúr thíos. Tá an chéad cheann déanta mar shampla duit.

Abairt: 2

Rud: *Ríomhaire*

Abairt: 5

Rud: *Eitleán* = 3 + 2

Abairt: 6

Rud: *Carr* = 3 + 2

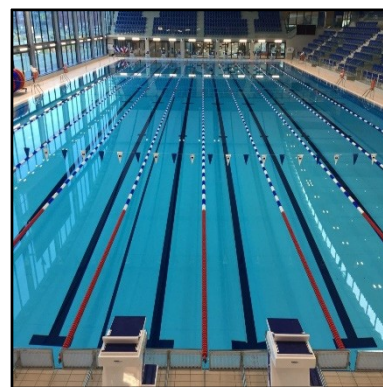
Abairt: 3

Rud: *Fón* = 3 + 2

Abairt: 1

Rud: *Leaba* = 3 + 2

Abairt: 4

Rud: *Linn snámha* = 3 + 2

Is tusa duine de na daoine óga atá le feiceáil sna pictiúir thíos. Scríobh síos an scéal atá léirithe sa tsraith pictiúr. Is tusa atá ag insint an scéil.

Ag dioscó le mo chara

Moltar an measúnú a dhéanamh ar iarracht an iarrthóra **mar aonad**.

Leibhéal na bhfreagraí	Na Gnéithe cáilíochta	Réimse marc 35 marc
Ard	• Scríobhann an t-iarrthóir scéal bunaithe ar na híomhánna agus ar na pointí atá luaite. • Fócas maith / ábhar úrnua / smaointecliste • 5 phointe forbartha go maith • Soiléireacht agus léiriú cumasach / líofacht, éagsúlacht • Scríbhneoireacht eagraithe go maith • Litriú, poncaíocht agus gramadach (aimsirí na mbriathra, séimhiú, urú, an chlaoninsint, réamhfhocail, díochlaontaí na n-ainmfhocal, srl.) ar chaighdeán ard.	35 33 - 34 30 - 32
Meán	• Cuid den fócas caillte / Ábhar cuí / smaointe reasúnta • Forbairt theoranta ar 3/5 phointe • Réasúnta soiléir ach lochtanna le sonrú • Scríbhneoireacht eagraithe de shaghas • Litriú, poncaíocht agus gramadach (aimsirí na mbriathra, séimhiú, urú, an chlaoninsint, réamhfhocail, díochlaontaí na n-ainmfhocal, srl.) in úsáid ar chaighdeán réasúnta.	26 - 29 22 - 25 18 - 21
Íseal	• Ag streachailt leis an bhfócas, ní soiléir go tuigeadh an cheist • Iarracht forbairt a dhéanamh ar 1/5 phointe • Smaointe loma le fíor bheagán forbairt • Mí néata, mí eagraithe agus doiléir • Teanga theoranta bhriste • Litriú, poncaíocht agus gramadach (aimsirí na mbriathra, séimhiú, urú, an chlaoninsint, réamhfhocail, díochlaontaí na n-ainmfhocal, srl.) ar chaighdeán íseal • Stór focal theoranta le bearnaí móra agus botúin leanúnach.	12 - 17 6 - 11 0 - 5

SOCRUITHE RÉASÚNTA – Scéim Mhodhnaithe

Tá roinnt leasuithe ar an **Scéim Mharcála** le cur i bhfeidhm i gcás iarrthóirí a bhfuil socruithe speisialta, i gcás na marcála, ceadaithe ag **Coimisiún na Scrúduithe Stáit** dóibh.

Cuirtear Scéim Mharcála Mhodhnaithe (SMM) i bhfeidhm ar an obair a chuireann iarrthóirí isteach ar deonaíodh ceann amháin nó níos mó de na socruithe seo a leanas dóibh:

- Úsáid gléas taifeadta
- Úsáid próiseálaí focal
- Úsáid scríobhaí
- Tarscaoileadh maidir le litriú agus le gnéithe áirithe den ghramadach

Déantar measúnú ar Chruinneas Gaeilge na n-iarrthóirí sin a mbaineann an Scéim Mharcála Mhodhnaithe leo as a máistreacht ar chruinnúsáid ghnéithe ainmnithe den ghramadach. Ní chuirtear botúin litrithe san áireamh.

Caithfear na gnéithe ainmnithe seo a leanas a chur san áireamh agus marc as Gaeilge á mheas agus á bhronnadh ar an iarracht: Comhréir chruinn, Cruinnúsáid na Copaile, Cruinnúsáid aimsirí na mbriathra, Cruinnúsáid na réamhfhocal...

Ní chuirtear na gnéithe seo a leanas den ghramadach san áireamh agus marc don Ghaeilge á mheas agus á bhronnadh ar an iarracht: litriú, úsáid an úraithe, úsáid an tséimhithe, aontú ainmfhocal is aidiachtaí...

Níor chóir duit líne chorrach a chur faoi bhotúin litriú, faoi bhotúin phoncaíochta ná faoi bhotúin ghramadaí.

N.B. Cuir siombail anótála **S.M.M.** ar chlúdach/leathanach tosaigh.

Léiriú ginearálta ar ghnéithe cáilíochta (Modhnaithe)

Bá chóir an t-ábhar a chuirtear i láthair an scrúdaitheora a mheas faoi na critéir ar seo a leanas:

Fócas: - Cén iarracht atá déanta ag an iarrthóir an cheist / an tasc a fíafaíodh dó/di a fhreagairt?

Smaointe: - Cén iarracht atá déanta smaointeoireacht dhomhain a chur in iúl, ard-smaointeoireacht, castacht na smaointeoireachta, úrnuacht na smaointeoireachta?

Forbairt: - Cén iarracht atá déanta ag an iarrthóir tuairimíocht dhomhain a phlé, ábhar spreagtha san áireamh?

Comhleanúnachas: - Cén iarracht atá déanta ag an iarrthóir cloí leis an gceist / an tasc agus an bhfuil eagar maith ciallmhar ar fhreagra scríofa, ailt, camóga a úsáid srl.

Léiriú: - Cé chomh líofa agus soiléir atá teanga an iarrthóra? An bhfuil abairtí soiléire agus ciallmhara ann, an bhfuil botúin ghramadaí ann. Cén tuiscint atá léirithe maidir le feasacht teanga, tuiscint ar phatrúin agus ar chomhréir na teanga?

Sainréim teanga: - An iarracht atá déanta ag an iarrthóir sainréim teanga chuí a úsáid / tuin / teanga fhoirmiúil – neamhfhoirmiúil a úsáid atá oiriúnach don tasc.

Cruthaitheacht: - An bhfuil cruthaitheacht atá oiriúnach don tasc le sonrú, cén iarracht atá déanta ag an iarrthóir a mhachnamh agus scríbhneoireacht chruthaitheach a léiriú?

Ceist 1: Níl aon phionós ar bhotúin sa litriú, poncaíocht easnamhach ná easpa cruinnis sa ghramadach.

Ceist 2: Níl aon phionós ar bhotúin sa litriú, poncaíocht easnamhach ná easpa cruinnis sa ghramadach.

Ceist 3: Níl aon phionós ar bhotúin sa litriú, poncaíocht easnamhach ná easpa cruinnis sa ghramadach.

Ceist 4: Níl aon phionós ar bhotúin sa litriú, poncaíocht easnamhach ná easpa cruinnis sa ghramadach.

Ceist 5

(20 marc)

Léigh an **fógra** seo.

Dermot Kennedy

Staid Aviva,
Baile Átha Cliath
16 - 17 Lúnasa 2025
Geataí ar oscailt 4.00 p.m.
Ticéid €73.50 - €93.50 an ceann
Bígí ann!

Scríobh teachtaireacht chuig cara leat ag insint dó/di faoin gceolchoirm agus tabhair **cuireadh** dó/di teacht leat chuig an gceolchoirm.

* **Níor chóir duit** litriú, poncaíocht ná gramadach a chur san áireamh nuair atá tú ag tabhairt barúil faoin gceist seo ach cuir na gnéithe ainmnithe de Chruinnúsaid na Gaeilge san áireamh.

Moltar an measúnú a dhéanamh ar iarracht an iarrthóra **mar aonad**.

Leibhéal na bhfreagraí	Na Gnéithe cáilíochta	Réimse marc 20 marc
Ard	- Is léir go bhfuil cuireadh á thabhairt ag an iarrthóir sa teachtaireacht atá bunaithe ar an bhfógra thuas 4 phointe luaite - Tuiscint shoiléir léirithe - Tagairtí maithe don bhFógra - Smaointe forbartha go maith.	19 - 20 18 17
Meán	- Scríbhneoireacht mheasartha: stór focal measartha 2-4 phointe luaite - Tuiscint reásúnta léirithe - Tagairtí loma don bhFógra - Smaointe laga.	15 - 16 13 - 14 10 - 12
Íseal	1-4 phointe luaite - Iarracht ar achoimre ar na pointí - Eolas bearnach nó míchruinn nó lochtach.	7 - 9 4 - 6 0 - 3

Ceist 6**(30 marc)**

* **Níor chóir duit** litriú, poncaíocht ná gramadach a chur san áireamh nuair atá tú ag tabhairt barúil faoin gceist seo ach cuir na gnéithe ainmnithe de Chruinnúsaid na Gaeilge san áireamh.

Ceist 7**(80 marc)**

* **Níor chóir duit** litriú, poncaíocht ná gramadach a chur san áireamh nuair atá tú ag tabhairt barúil faoin gceist seo ach cuir na gnéithe ainmnithe de Chruinnúsaid na Gaeilge san áireamh.

(i) Beidh **Imeacht Spóirt** ar siúl go luath i do scoil. Scríobh amach an fógra/póstaer sa spás thíos faoin imeacht spóirt sin. Scríobh faoi na pointí seo a leanas:

- dáta, lá agus am
- áit
- daoine a bheidh i láthair
- an saghas spóirt
- duais
- pointe ar bith eile

Na Gnéithe cáilíochta	Réimse marc 8 marc
• 4 thagairt • 3 thagairt • 2 thagairt • 1 tagairt	4 marc 3 mharc 2 mharc 1 mharc

Ceist 8**(25 marc)**

* **Níor chóir duit** litriú, poncaíocht ná gramadach a chur san áireamh nuair atá tú ag tabhairt barúil faoin gceist seo ach cuir na gnéithe ainmnithe de Chruinnúsaid na Gaeilge san áireamh.

Ceist 9**(35 marc)**

Is tusa duine de na daoine óga atá le feiceáil sna pictiúir thíos. Scríobh síos an scéal atá léirithe sa tsraith pictiúr. Is tusa atá ag insint an scéil.

Ag discó le mo chara

* **Níor chóir duit** litriú, poncaíocht ná gramadach a chur san áireamh nuair atá tú ag tabhairt barúil faoin gceist seo ach cuir na gnéithe ainmnithe de Chruinnúsaid na Gaeilge san áireamh.

Moltar an measúnú a dhéanamh ar iarracht an iarrthóra **mar aonad**.

Leibhéal na bhfreagraí	Na Gnéithe cáilíochta	Réimse marc 35 marc
Ard	• Scríobhann an t-iarrthóir scéal bunaithe ar na híomhánna agus ar na pointí atá luaite. • Fócas maith / Ábhar úrnua / smaointe cliste • 5 phointe forbartha go maith • Soiléireacht agus léiriú cumasach / líofacht, éagsúlacht • Scríbhneoireacht eagraithe go maith	35 33 - 34 30 - 32
Meán	• Cuid den fócas caillte / Ábhar cuí / smaointe réasúnta • Forbairt theoranta ar 3/5 phointe • Réasúnta soiléir ach lochtanna le sonrú • Scríbhneoireacht eagraithe de shaghas	26 - 29 22 - 25 18 - 21
Íseal	• Ag streachailt leis an bhfócas, ní soiléir go tuigeadh an cheist • Iarracht forbairt a dhéanamh ar 1/5 phointe • Smaointe loma le fíor bheagán forbairt • Mí néata, mí eagraithe agus doiléir • Teanga theoranta bhriste • Stór focal theoranta le bearnaí móra agus botúin leanúnach.	12 - 17 6 - 11 0 - 5

S6T2 Gnáth 2025 Cluastuiscint: Téipscrip

Píosa Cainte

Tá na Gardaí ag iarraidh ar phobal Bhéal an Átha súil a choimeád amach do mhadra treorach atá ar iarraidh le trí lá anuas. Labrador buí ceithre bliana d'aois é Bran agus tá a úinéir, Seán Ó Sé, caillte gan é. Chonacthas an madra den uair dheireanach ina ghairdín cúil ar Bhóthar an Chaisleáin. Creideann na gardaí gur goideadh an madra am éigin idir a sé agus a seacht a chlog tráthnóna Dé Sathairn seo caite. Tá Seán sásta duais €100 a bhronnadh ar aon duine a thugann a mhadra, Bran, ar ais dó. Má tá aon eolas ag aon duine faoin madra seo atá ar iarraidh, ba cheart dóibh glaoch ar na gardaí i mBéal an Átha ag an uimhir 096 21789.

Fógra

Dia daoibh, a scoláirí, an príomhoide anseo. Tá feachtas nua tosaithe ag scoláirí na hidirbhliana anseo i gColáiste na Coille. 'Glas agus Glan' is ainm don fheachtas agus beidh muid ag iarraidh ar phobal na scoile a bheith páirteach ann. Beidh bruscar páipéir le cur sna boscaí nua glasa a cuireadh in achan seomra ar fud na scoile. Déanfar an páipéar sin a athchúrsáil ansin. Ón chéad lá de Dheireadh Fómhair, beidh cosc ar phlaisteach aon-úsáide sa scoil. Beidh muid ag iarraidh ar achan duine a gcuid ceapairí a iompar i mboscaí lóin agus gan iad a chur i málaí plaisteacha ón dáta sin amach. Beidh orainn uilig fleasc a úsáid dár gcuid deochanna mar beidh cosc iomlán ar bhuidéil phlaisteacha fosta. Má éiríonn go maith lenár gcuid iarrachtaí, b'fhéidir go mbuafaidh an scoil bratach ghlas roimh dheireadh na bliana.

Comhrá

- Múinteoir** A Ruairí!...*A Ruairí!* An bhfuil tú ag éisteacht liom in aon chor?
- Ruairí** Huh?...Ó..a.. tá, a mhúinteoir!
- Múinteoir** Bhuel, inis dom go díreach cad atá mé tar éis a rá leis an rang!
- Ruairí** Ó.. a... a.. gurb í Maidrid príomhchathair na Fraince?
- Múinteoir** A Ruairí de Brún! Is í Maidrid príomhchathair na Spáinne! Is maith a bhí a fhios agam nach raibh tú ag éisteacht leis an gceacht!
- Ruairí** Huh?.. Gabh mo leithscéal, a mhúinteoir, níor chuala mé i gceart thú.
- Múinteoir** A Ruairí, an bhfuil cluasáin i do chluasa agat? An féidir go bhfuil tusa ag éisteacht le ceol in ionad a bheith ag glacadh páirte sa cheacht?
- Ruairí** Tá brón orm, a mhúinteoir, ní dhéanfaidh mé arís é.
- Múinteoir** Tabhair dom na cluasáin sin láithreach, más é do thoil é!
- Ruairí** Ach, a mhúinteoir, tá siad úrnua! Cheannaigh mé féin agus m'aintín Nóra inné iad!
- Múinteoir** Agus tóg amach an obair bhaile don lá inniu, más é do thoil é!
- Ruairí** An obair bhaile, a mhúinteoir? Á bhuel, ní raibh deis agam í sin a dhéanamh.
- Múinteoir** Agus cén fáth sin, a Ruairí?
- Ruairí** Bhuel, mar a bhí mé á rá leat, bhí mé féin agus m'aintín Nóra istigh i lár na cathrach ag ceannach na gcluasán inné agus faoin am a rabhamar críochnaithe sna siopaí, sa bhialann agus ansin sa phictiúrlann, bhí sé i bhfad ró-dhéanach le bheith ag smaoineamh ar obair bhaile ...
- Múinteoir** Siopaí?... Bialann?... Pictiúrlann? Níor chuala mé a leithéid riamh! Cuirfidh mise glaoch ar do thuismitheoirí inniu! Beidh ortsa fanacht siar ar feadh uair an chloig tráthnóna Dé hAoine leis an obair bhaile sin a chríochnú!
- Ruairí** Aon seans go bhféadfainn éisteacht le ceol ar mo chuid cluasán nuair a bheidh mé ag fanacht siar?
- Múinteoir** Tá seans an-mhaith ann go mbeidh tú ag fanacht siar ar feadh dhá uair an chloig mura mbeidh tú cúramach!
- Ruairí** Áaaa! Cén mí-ádh atá ormsa in aon chor!